

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ ۱۳۸۳ / ۳ / ۲

شماره ۱۶۰۵۰۱/۱-۱

پیوست ۱۶۰۵۰۱/۱-۱

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

شهردار محترم تهران

سلام علیکم

پیرو ابلاغیه مصوبه اصلاحیه (جایگزین) مصوبه دستورالعمل ضوابط اجرایی مربوط به
چگونگی اجرای ماده یکم (۱) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها ، تصویبی در پنجاه و سومین
جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران (دوره دوم) به تاریخ ۸۲/۱۲/۱۹ -
ابلاغی به شماره ۱۶۰/۵۰۱/۹۵۹ به تاریخ ۸۳/۱/۲۷ با توجه به برخی جابجایی ها در مواد و
تبصره ها و لزوم ترتیب صحیح آن ها و همچنین ویرایش دقیق و اصلاح عبارات مندرج در آن، به
پیوست متن اصلاح شده مصوبه فوق الذکر را جهت آگاهی و اقدام ایفاد می نماید . ۳۰۶ع/۰

با احترام

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

۱۳۸۳/۳/۲

رونوشت :

- ۱ - حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای مهدی کروبی رئیس محترم مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران در مجلس شورای اسلامی .
- ۲ - استاندار محترم تهران جهت استحضار .
- ۳ - معاون محترم استاندار و فرماندار تهران جهت استحضار .
- ۴ - رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار .
- ۵ - اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار .
- ۶ - دفتربهیات رئیسه و مصوبات . ✓

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

متن مصوبه

اصلاحیه مصوبه تکمیل (جایگزین) مصوبه دستورالعمل ضوابط اجرایی مربوط
به چگونگی اجرای ماده یکم (۱) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها -
مصوب پنجاه و سومین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران - ابلاغی به

شماره ۱۶۰/۵۰۱/۹۵۹ به تاریخ ۸۳/۱/۲۷

(مشتمل بر ۱۳ ماده و ۱۴ تبصره)

مصوب پنجاه و سومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده

شورای اسلامی شهر تهران (دوره دوم)

به تاریخ سه شنبه نوزدهم اسفند ماه

سال ۱۳۸۲

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

ماده یکم (۱):

در اجرای ماده یکم (۱) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی ایران و از تاریخ ابلاغ این مصوبه پس از طی مراحل قانونی مربوط، به عنوان ضوابط اجرایی ماده یکم (۱) قانون صدرالذکر مشتمل بر سیزده (۱۳) ماده و چهارده (۱۴) تبصره جایگزین مصوبه قبلی تصویبی توسط وزیر محترم کشور وقت به عنوان جانشین شورای اسلامی شهر تهران مندرج در روزنامه رسمی کشور به شماره ۱۴۴۵۰ به تاریخ ۷۳/۷/۲۱ می شود.

ماده دوم (۲):

تعاریف:

عناوین به کار برده شده در این مصوبه (ضوابط اجرایی) به شرح بندهای ذیل تعریف می شوند:

الف: "نهال": گیاه دارای ساقه (تنه) چوبی منفرد که محیط بن آن کمتر از پانزده (۱۵) سانتی متر باشد.

ب: "درخت": گیاه خشبی (چوبی) دارای ساقه منفرد اعم از درخت دارای میوه ماکول (مثمر) و سایر درختان (غیرمثمر) که محیط آن ها از پانزده (۱۵) سانتی متر کمتر نباشد.
درخت مو از این حکم مستثنی است.

ج: "بن درخت": محل تلاقی تنه درخت یا نهال با سطح زمین است. در صورتی که درخت در سطح زمین به چند ساقه منشعب شده باشد بن قطورترین ساقه ملاک عمل خواهد بود و بقیه ساقه ها، شاخه محسوب می شوند.

د: "باغ": از نظر این مصوبه (ضوابط اجرایی) به محلی اطلاق می شود که علاوه بر داشتن مساحت بیشتر از پانصد (۵۰۰) متر مربع حداقل یکی از مشخصات ذیل را داشته باشد:

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

یک (۱) : در صورت وجود بنا و مستحدثات در زمین، به طور متوسط در هر شانزده (۱۶) مترمربع محوطه باز خارج از ساختمان یک اصله درخت و در صورت عدم سابقه احداث بنا، به طور متوسط هر بیست و پنج (۲۵) مترمربع یک اصله درخت مثمر یا غیرمثمر و یا ترکیبی از آن ها غرس شده باشد. قطع و امحای درختان موجب عدم احتساب تعداد درختان کسر شده در آمار (لحاظ شده در این بند) نخواهد بود.

دو (۲) : دارا بودن سند مالکیت و یا سند مادر قبل از تفکیک به عنوان باغ، باغچه، زمین مشجر و باغ عمارت.

سه (۳) : دارا بودن سابقه رای دایر باغ، دایر باغچه، دایر مشجر از کمیسیون ماده دوازدهم (۱۲) قانون زمین شهری.

تبصره یکم (۱) : تشخیص باغ از غیرباغ با توجه به موقعیت جغرافیایی و مکانی، وضعیت پوشش گیاهی و سوابق و مدارک موجود در پرونده و نیز با عنایت به ضوابط فوق الذکر به عهده کمیسیون های اصلی موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه می باشد.

تبصره دوم (۲) : شهرداری هر منطقه مکلف است قبل از صدور پروانه ساختمانی برای املاک پانصد (۵۰۰) متر مربع و بیشتر وضعیت ملک را از کمیسیون های موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه استعلام نماید.

ماده سوم (۳) :

کاشت، حفاظت و آبیاری درختان معابر، میادین، بزرگراهها و بوستان های عمومی واقع در داخل محدوده و حریم قانونی شهر تهران به استثنای بوستان های محیط زیست از اهم وظایف شهرداری تهران است.

تبصره یکم (۱) : حفظ، نگهداری و آبیاری درختان در سایر محل های مشمول قانون به عهده مالکین، ساکنین (بهره برداران) و متصرفین است.

تبصره دوم (۲) : در مورد موقوفات، متولیان و متصدیان یا قائم مقام قانونی آنان یا مستاجرین، بهره برداران و متصرفین، مسئول نگهداری و آبیاری درختان هستند.

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

تبصره سوم (۳) : در صورت اهمال در نگهداری درختان مشمول قانون ، شهرداری موظف است با اخذ مجوز قانونی نسبت به آبیاری و نگهداری آنها اقدام و هزینه های متعلقه را با پانزده درصد (۱۵٪) کارمزد از مالک دریافت نماید لکن در صورت اعلام مالک مبنی بر عدم توانایی در نگهداری درختان شهرداری مجاز است درخصوص حفظ و نگهداری فضای سبز و درختان به مالک مساعدت نموده و تنها هزینه های مترتبه را از وی دریافت نماید .

ماده چهارم (۴) :

شهرداری در محدوده قانونی شهر و حریم قانونی آن، بنا به تقاضای مالک یا وکیل یا قائم مقام قانونی وی راجع به قطع درختان مشمول قانون پس از تصویب کمیسیون موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه و در موارد ذیل مکلف به صدور مجوز قطع درخت با رعایت سایر مقررات مربوط می باشد .

الف : درخت غیر مثمری که به سن بهره وری رسیده باشد و به قصد انتفاع از چوب آن درخواست قطع داده شده باشد که دراین صورت باید به جای آن مجدداً درخت غرس شود. چنانچه شهرداری مایل به حفظ درخت بوده و بهای چوب آن را به مالک بپردازد درخت نباید قطع شود .

ب : درخت به علت آفت زدگی، بیماری، انگل و یا علل غیرعمد دیگر خشک شده و یا احتمال سرایت آفت و بیماری از آن به دیگر درختان و گیاهان وجود داشته باشد و یا احتمال سقوط آن برود .

ج : درخت در محل احداث ساختمان و یا مسیر راه ، کانال ، مجاری آب ، خطوط برق ، لوله کشی نفت ، گاز و تلفن قرار گرفته باشد و یا به هر نوعی مانع از اجرای طرح های عمرانی و عمومی باشد و انتقال آن میسر نباشد .

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

د : درخت واقع در معابر و یا میادین مانع عبور و مرور طبیعی باشد و یا وجود آن برای مالکین و ساکنین مزاحمت ایجاد کرده باشد .

تبصره یکم (۱) : در مورد بندهای (ج) و (د) اولویت با انتقال درختان در فصل مناسب با نظارت شهرداری و با رعایت اصول علمی و فنی می باشد و در صورت اجتناب ناپذیر بون قطع درخت می باید با رعایت اصول ایمنی و مفاد تبصره ی سوم (۳) ذیل ماده چهارم (۴) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی ایران انجام شود .

تبصره دوم (۲) : عوارض قطع درختان طبق تعرفه مصوب شورای اسلامی شهر تهران توسط شهرداری اخذ می شود.

تبصره سوم (۳) : فعالیت و بهره برداری از خزانه، قلمستان یا عدم فعالیت آن ها با کسب مجوز از شهرداری و بر اساس دستورالعمل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری بلامانع است .

ماده پنجم (۵) :

متقاضیان قطع ، جابجایی یا سربرداری درختان باید به شهرداری مراجعه و درخواست خود را طبق برگه مربوطه که توسط شهرداری تهیه و در اختیار آنان قرار می گیرد تنظیم و تکمیل و به همان مرجع تسلیم نمایند .

ماده ششم (۶) :

شهرداری مکلف است حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ تسلیم تقاضا و پس از کسب مجوز از کمیسیون های موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه تکلیف متقاضی را با ذکر دلیل کافی، روشن نماید و در غیر این صورت عمل شهرداری تخلف تلقی و با آن برابر مقررات رفتار خواهد شد .

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

تبصره یکم (۱) : متقاضی باید تا حصول نتیجه ، درخواست خود را پی گیری نماید و تحت هیچ

شرایط پیش از اخذ مجوزهای لازم ، حق قطع درخت یا سربرداری یا جابجایی آن را نخواهد داشت .

تبصره دوم (۲) : شهرداری موظف است در صورت درخواست متقاضی برای جابجایی یا سربرداری درخت با

رعایت ضوابط و اصول علمی و ایمنی، امکانات و تسهیلاتی را که مقدور و میسر باشد ، در قبال دریافت اجور و هزینه های مترتبه در اختیار متقاضی قرار دهد .

ماده هفتم (۷) :

شهرداری تهران موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و همچنین این مصوبه و تشخیص باغات با توجه به موقعیت مکانی و وضعیت پوشش گیاهی محل و سوابق موجود در پرونده و نیز برای قطع ، انتقال و سربرداری درختان ، کمیسیونی متشکل از اعضای به شرح ذیل تشکیل دهد :

الف) نماینده شورای اسلامی شهر تهران به انتخاب رئیس شورا .

ب) مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهر تهران .

ج) نماینده فنی شهرداری به انتخاب شهردار تهران .

تبصره ۵ : شهرداری تهران موظف است برای تشخیص باغ در مورد املاک و اراضی کمتر از دوهزار (۲۰۰۰)

متر مربع کمیسیونی مرکب از اعضای ذیل تشکیل دهد :

الف) شهردار منطقه ذیربط (بدون حق تفویض به غیر)

ب) نماینده تام الاختیار سازمان پارک ها و فضای سبز شهر تهران .

ج) معاون شهرسازی و معماری شهرداری منطقه ذیربط .

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

این کمیسیون موظف است درخصوص تشخیص باغات وفق ضوابط این مصوبه اتخاذ تصمیم نموده و مراتب را به ذینفع ابلاغ نماید و رونوشت رای (تصمیم اتخاذ شده) را با ذکر ادله به همراه خلاصه اطلاعات و مدارک و مستندات به کمیسیون موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه ارسال نماید و در صورت اعتراض مالک یا ذینفع یا نماینده قانونی وی ظرف مدت پانزده (۱۵) روز از تاریخ ابلاغ رای به همراه پرونده مربوط و مدارک و مستندات جهت بررسی و اتخاذ تصمیم نهایی (تجدید نظر) به کمیسیون موضوع این ماده ارجاع نماید.

ماده هشتم (۸) :

تصمیمات متخذ و آرای صادره توسط کمیسیون موضوع ماده هفتم (۷) این مصوبه از تاریخ ابلاغ به شهرداری ظرف مدت دو ماه در صورت اعتراض مالک یا ذینفع و یا قائم مقام قانونی وی قابل طرح و تجدید نظر در کمیسیون ذیربط در شورای اسلامی شهر تهران که توسط شورای اسلامی شهر تهران تعیین می شود، خواهد بود.

ماده نهم (۹) :

در اجرای مفاد قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی، شهرداری تهران موظف است شناسنامه باغات مشمول این قانون را به همراه مشخصات ذیل تهیه نماید :

الف) شماره پلاک ثبتی یا شماره نوسازی پلاک مشمول

ب) مساحت ملک

ج) نشانی دقیق محل شامل : شهر، منطقه، ناحیه، خیابان، کوچه، شماره، نام مالک یا ذینفع.

د) تعداد و مشخصات هریک از درختان مشمول قانون به تفکیک نوع مثمر و غیر مثمر.

هـ) نام، مشخصات، سمت و امضای مامور تنظیم کننده اطلاعات شناسنامه.

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

تبصره : شهرداری تهران موظف است پس از شناسایی باغ های واقع در محدوده و حریم قانونی شهر تهران آنها را روی نقشه (GIS) مشخص و اعلام نماید ، این باغ ها به هیچ وجه ، حتی در صورت قطع تمام درختان از عنوان باغ خارج نخواهند شد .

ماده دهم (۱۰) :

شهرداری تهران موظف است در صورت درخواست مالک یا ذینفع یا قائم مقام قانونی وی نسخه ای از شناسنامه تنظیمی محل مربوط را به متقاضی تحویل نماید .

ماده یازدهم (۱۱) :

شهرداری تهران مکلف است از مشخصات درختان واقع در معابر ، میادین ، بزرگراه ها و بوستان های عمومی فهرستی شامل نوع درخت ، محیط بن ، محل کاشت و تاریخ گزارش ، تهیه و تنظیم نموده و مراتب را با پلاک کوبی روی درختان و نیز روی نقشه (GIS) فضای سبز منعکس نماید .

ماده دوازدهم (۱۲) :

در صورتی که شخص یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی موجبات اتلاف و امحای درختان موضوع قانون فضای سبز در شهرها (مصوب ۵۹/۳/۳ شورای انقلاب اسلامی) را فراهم آورند شهرداری تهران موظف است نسبت به تعقیب جزایی و اخذ خسارات وارده از طریق مراجع قضایی اقدام نماید .

ماده سیزدهم (۱۳) :

به منظور حفظ ، نگهداری و احیای باغات و زمین های مشجر ، سطح اشغال بنا در این گونه املاک و اراضی معادل سی درصد (۳۰٪) مساحت و تراکم ساختمانی مجاز آن بیست درصد (۲۰٪) بیشتر از

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ

شماره

پیوست

تراکم مسکونی منطقه ای برای املاک و اراضی غیر باغ (املاک و اراضی مشابه مجاور) خواهد بود .

تبصره یکم (۱) : مالکین این گونه املاک و اراضی می توانند در صورت احراز سایر شرایط با رعایت

ضوابط و مقررات بلند مرتبه سازی و احداث مجتمع های مسکونی ، از مزایای مربوط برخوردار شوند .

تبصره دوم (۲) : شهرداری تهران موظف است دستور العمل اجرایی این مصوبه را با امعان نظر به سیاست های

تشویقی جهت احیاء و ایجاد باغ ، ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه تهیه و جهت تصویب به

کمیسیون ذیربط در شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید . ع / ۳۰۶

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۴

شماره

۱۶۰/۱۲۶۱۳

پوست

بسمه تعالی

حضرت آیت الله هاشمی شاهرودی

ریاست محترم قوه قضائیه

سلام علیکم

احتراماً، پیرو نامه تقدیمی شماره ۱۶۰/۱۹۸۹۶ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۱ منضم به تصویر نامه شماره ۱/۸۰۱۶ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۷ حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدی کلپایگانی ریاست محترم دفتر مقام معظم رهبری جهت مزید استحضار لازم میداند مطالب آتی را معروض داشته، تا با صدور دستورات موکد، به تحویک مصلحت می‌دانند از استمرار نابسامانی ایجاد شده ممانعت به عمل آورند، توضیحاً اضافه می‌شود علیرغم اینکه رای غیر منتظره شماره ۳۱ مورخ ۸۲/۱۲/۶ هیات محترم عمومی دیوان عدالت اداری محدود به ابطال ماده ۷ و تبصره آن از ضوابط اجرایی لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۶۵/۱۱/۱۱ و اصلاحات بعدی آن ضوابط به شرح مواد ۱۵ و ۱۶ مصوب ۱۳۷۲/۱۱/۹ و مواد ۱۴ و ۱۵ مصوب ۱۳۷۳/۶/۲۹ بوده است و با وجودیکه در تاریخ صدور رای وحدت رویه یاد شده مصوبه (جدید) اصلاحیه ضوابط اجرایی چگونگی اجرای ماده یکم قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها در پنجاه و سومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای شهر تهران (دوره دوم) مورخ ۸۲/۱۲/۱۹ تشریفات قانونی خود را طی نموده، ضمانت اجرایی پیدا کرده و مصوبه اخیرالذکر در رای وحدت رویه دیوان محترم اداری مصون از تعرض مانده، بخصوص اینکه ضوابط اجرایی جدید علاوه بر رعایت مصالح اجتماعی و منافع عمومی، نه تنها حتی از مالکین باغات تضییع و سلب نمی‌نماید بلکه آنان نیز از امتیاز ۲۰٪ تراکم اضافی تشویقی استفاده خواهند نمود.

بدین توضیح که به موجب ماده سیزدهم (۱۳) که به منظور مزید اطلاع عیناً نقل می‌شود:

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهرستان

تاریخ
شماره
پیوست

«ماده سیزدهم (۱۳)»

به منظور حفظ، نگهداری و احیای باغات و زمین های مشجر، سطح اشتغال بنا در این گونه املاک و اراضی معادل سی درصد (۳۰٪) مساحت و تراکم ساختمانی مجاز آن بیست درصد (۲۰٪) بیشتر از تراکم مسکونی منطقه ای برای املاک و اراضی غیر باغ (املاک و اراضی مشابه مجاور) خواهد بود.

تبصره یکم (۱): مالکین اینگونه املاک و اراضی می توانند در صورت احراز سایر شرایط با رعایت ضوابط و مقررات بلندمرتبه سازی و احداث مجتمع های مسکونی از مزایای مربوط برخوردار شوند.

و با وجود اینکه طی نامه صدر الذکر حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای محمدی گلپایگانی ریاست محترم دفتر مقام معظم رهبری، توجه و عنایت خاص مقام عظامای ولایت نسبت به حفظ و نگهداری باغات و فضای سبز شهرها که در دستخط مبارک معظم له با این شرح منعکس می باشد:

«به رئیس دیوان عدالت اداری گفته شود که این مورد

از این جهت که ممکن است مورد سوء استفاده های

فراوانی قرار گیرد، بسیار حساس است، توجه لازم

پیشود.»

مع الوصف شعب محترم دیوان عدالت اداری، به علت عدم اطلاع مناسب از موارد یاد شده، مواد و تبصره ابطالی سابق الذکر در رای هیات محترم عمومی دیوان عدالت اداری را بدون مجوز قانونی به مصوبه لازم الاجرا دوره دوم شورای اسلامی شهر تهران که به شرح مطالب قبلی در رای وحدت رویه مصون از تعرض باقی مانده و کماکان دارای اعتبار و وجاهت قانونی می باشد تسری داده و مبادرت به صدور آرائی در این زمینه می نمایند.

از جهت دیگر صرف نظر از اینکه آراء صادره اخیر شعب محترم دیوان عدالت اداری با همدیگر در تضاد و تعارض بوده، حتی بلکه بعضاً صدور ذیل دلتلمه واحدی با هم در تعارض می باشد.

بنابر این همانطوریکه در نامه تقدیمی قبلی، تقاضا شده بود به ترتیبی که مصلحت می دانند مصوبه (جدید) اصلاحیه ضوابط اجرایی در هیات محترم دیوان عدالت اداری مطرح و عدم مخالفت آن با قانون مورد تایید قرار گیرد

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهرستان

تاریخ ۱۳۸۶ / ۸ / ۲۴
شماره
پیوست

بخصوص اینکه به شرح مطالب معروض اعلام گردید که ضوابط اجرایی جدید علاوه بر رعایت مصالح اجتماعی و منافع عمومی، نه تنها حق از مالکین باغات تضییع و سلب نمی نماید بلکه آنان نیز از امتیاز ۲۰٪ تراکم اضافی تشویقی استفاده خواهند نمود.

در خاتمه اضافه می نماید، با طرح شکایتی از سوی شخصی به نام آقای دوست محمد هم اکنون پرونده کلاسه هـ / ۲/۸۴ در هیات محترم عمومی مطرح و در نوبت رسیدگی می باشد، بدیهی است دستور تسریع در رسیدگی نسبت به پرونده مزبور و صدور رای هیات عمومی جدید مبنی بر رد ادعای ناموجه اعلام شده در درخواست تقدیمی یاد شده موجب خواهد شد علاوه بر اینکه نظر مقام معظم رهبری تأمین شود بلکه متابع متعددی از جمله مرتفع شدن معضل بوجود آمده، استمرار نتایج مثبت تلاشهای گذشته این شورا، حفظ مصالح و منافع عمومی و صرفنظر از عدم تضییع عدم سلب حق از مالکین باغات، موجب استفاده آنان از امتیاز ۲۰٪ تراکم اضافی تشویقی نیز خواهد شد. ب.ع ۱۸۰

با احترام

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

۱۳۸۶/۸/۲۴

درونش: ۱. حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای واکینی ریاست محترم دیوان عدالت اداری جهت استحضار.
۲. حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای مقدسی فر معاونت محترم قضایی دیوان عدالت اداری جهت استحضار.
۳. جناب آقای دکتر زبیری ریاست محترم کمیسیون شهرسازی، فنی و معماری (توسعه و عمران شهری) جهت استحضار.

بسمه تعالی
فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
دادنامه

تاریخ: ۱۳۸۷/۵/۲۰

شماره دادنامه: ۳۴۱

کلاس پرونده: ۲/۸۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای عباس محمد دوست.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مواد ۷ و ۸ تبصره ماده ۸ مصوبه اصلاحی ضوابط اجرایی چگونگی ماده یکم قانون حفاظت و گسترش فضای سبز شهرها در پنجاه و سومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران.

مقدمه: شاکی به شرح دادخواست تقدیمی اعلام داشته است، در پنجاه و سومین جلسه رسمی علنی فوق العاده مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۹ شورای اسلامی شهر تهران، با استناد به قسمت اخیر ماده یک لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ که تصویب «ضوابط مربوط به چگونگی اجرای این ماده» را بر عهده شورای شهر گذاشته است، مبادرت به تصویب مصوبه صدرالذکر مشتمل بر ۱۳ ماده و ۱۴ تبصره می نماید و هرچند شورای یاد شده مدعی است که مصوبه مزبور علاوه بر مصالح اجتماعی و رعایت حقوق عمومی در جهت حفظ باغات و فضای سبز شهر تهران، خللی نسبت به حق مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع (مالکین باغات) ایجاد نمی نماید، لکن با عنایت به مطالب آتی ماده ۷ بخصوص تبصره ذیل آن و ماده ۸ مصوبه مزبور به علت مغایرت قانونی استحقاق ابطال به وسیله آن هیأت را که تنها مرجع صالح نسبت به این امر می باشد را دارد توضیحاً معروض می دارد کمیسیونهای پیش بینی شده در مواد ۷ و ۸ مصوبه و تبصره ماده ۷ محدود کننده حق مالکیت اشخاص می باشند و حقوق قانونی آنان را سلب و ساقط می نماید. رئیس شورای اسلامی شهر تهران در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۳۹۰/۱۰۰۵ مورخ ۱۳۸۴/۲/۵ اعلام داشته اند، ۱- در سالهای اخیر با هجوم سرسام آور به شهرها شاهد تخریب باغها و تبدیل آن به ساختمانها و برجها هستیم بطوری که باغات شمال شهر تهران و حریم آن تخریب گردیده است و صرفاً تعداد محدودی از باغات آن منطقه باقی مانده است. از این رو با توجه به حساسیت موضع و رشد فعالیت سودجویان و فرصت طلبان همچنان مترصد فرصتی برای تجاوز به حریم باغات شهر تهران هستند، اگر شورای اسلامی شهر یا شهرداری تهران حساسیت نشان نمی داد این حرکت فزاینده متوقف نمی گردید از نظر ماهیتی نیز می توان بیان نمود که قبلاً از سوی دیوان عدالت اداری اقداماتی به عمل آمد که مغایر با جلوگیری از تخریب و ساخت و ساز باغهای

حریم شهرها به خصوص تهران بود که این امر طی نامه تقدیمی به ریاست محترم دفتر مقام معظم رهبری ابلاغ شد. موکداً مقرر فرمودند «به رئیس دیوان عدالت اداری گفته شود که این مورد از این جهت که ممکن است مورد سوء استفاده‌های فراوانی قرار گیرد بسیار حساس است، توجه لازم شود. ۲- شاکی اعلام داشته «دومین دوره شورای اسلامی شهر تهران به استناد قسمت اخیر ماده یک لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ که تصویب ضوابط مربوط و چگونگی اجرای این ماده را بر عهده شورای شهر گذاشته است، مبادرت به تصویب مصوبه صدرالذکر مشتمل بر ۱۳ ماده و ۱۴ تبصره می‌نماید...» نتایج حاصل از این مطلب این است. اولاً، شاکی نتوانسته اختیارات قانونی شورا را کتمان نماید. ثانیاً علیرغم آگاهی مشارالیه مبنی بر اینکه مصوبه مورد نظر مشتمل بر ۱۳ ماده ۱۴ تبصره می‌باشد، صرفاً نسبت به ۲ ماده و یک تبصره معترض بوده و بقیه مواد و تبصره‌ها را مورد تایید قرار داده است. ثالثاً جهت طرح شکایت در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری می‌بایست ادله محکم تری ارائه می‌شد. رابعاً براساس ماده ۷۸ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی آن، شوراهای اسلامی شهر و بخش و روستا موظف اند یک نسخه از کلیه مصوبات خود را حسب مورد جهت اطلاع به فرماندار، بخشدار حوزه انتخابیه خود و سازمانهای مربوط ارسال نمایند و بر مبنای ماده ۸۰ همان قانون در صورتی که مصوبات شوراها مغایر با وظایف و اختیارات قانونی آنها و مغایر قوانین عمومی کشور باشد، مسئولان اجرایی مربوط می‌توانند با ذکر مورد و به طور مستدل ظرف ۲ هفته از تاریخ ابلاغ مصوبه اعتراض خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدیدنظر نمایند که مصوبه مورد شکایت عیناً مورد تایید قرار گرفته است. ۳- شاکی در دادخواست تقدیمی خود به این مطلب اشاره نموده که «شورای یاد شده مدعی است علاوه بر مصالح اجتماعی و رعایت حقوق عمومی در جهت حفظ باغات و فضای سبز شهر تهران، خللی نسبت به حق مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع (مالکیت باغات) ایجاد نمی‌نماید» در پاسخ می‌توان گفت در مصوبه شورا علاوه بر مصالح اجتماعی و رعایت حقوق عمومی در جهت حفظ باغات و فضای سبز شهر تهران، حقیقتاً خللی نسبت به حق مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی وارد نگردیده و وارد نخواهد شد. ثانیاً به نظر می‌رسد مشارالیه با وصف اطلاع از ماده ۱۳ مصوبه مورد شکایت و تبصره یکم ماده مزبور و امتیازات در نظر گرفته شده برای مالکین باغات به نحو ضمنی همه حقایق را تایید نموده و مورد اقرار قرار داده است و جهت

بسمه تعالی
 فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
 دادنامه

خالی نبودن عریضه اقراریر خود را تحت عنوان ادعای این شورا مطرح کرده است. بنابراین متقاضی رد شکایت شاکی می باشد. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی هیأت عمومی

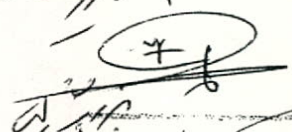
همانطور که در دادنامه شماره ۳۱ مورخ ۱۳۸۳/۲/۶ هیأت عمومی دیوان اداری نیز تصریح شده است حکم مقرر در ماده یک لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۵۹/۳/۳ متضمن جواز تعیین مرجع تشخیص باغ در محدوده شهرها و حریم استحقاقی آنان نیست. مضافاً اینکه به صراحت ماده ۱۲ قانون زمین شهری مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۲ تشخیص عمران و احیاء و تأسیسات متناسب و تعیین نوع مطلق زمین دایر از جمله باغ و تمیز ^{بایز} از موات به عهده وزارت مسکن و شهرسازی محول شده و رسیدگی به اعتراض نسبت به تشخیص آن وزارتخانه در این زمینه، در صلاحیت دادگاه محل وقوع ملک قرار گرفته است و به شرح ماده ۱۴ قانون مذکور نیز اختیار تعیین ضوابط مربوط به تبدیل و تغییر کاربری، افراز و تقسیم و تفکیک باغات و اراضی کشاورزی و یا آیش واقع در محدوده قانونی شهرها را به وزارت مسکن و شهرسازی واگذار شده است. بنابراین مصوبه پنجاه و سومین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۹ شورای اسلامی شهر تهران که متضمن وضع قاعده آمره در باب تعیین مرجع تشخیص باغ و صدور رأی در این باب و نحوه اعتراض به تشخیص کمیسیون مربوط و مرجع رسیدگی به اعتراض مذکور به شرح ماده ۷ و تبصره ذیل آن و ماده ۸ مصوبه فوق الذکر است، خلاف حکم صریح قانونگذار و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر تهران تشخیص داده می شود و مقررات مورد اعتراض فوق الذکر مستنداً به قسمت دوم اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده یک و بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ ابطال می گردد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضائی دیوان عدالت اداری

مقدس فرد

مستقیم گویا

 روزنامه

دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران
 ۱۳۸۲/۶/۲۷
 شماره ۱۶۰/۱۰۸۵۱